

Селектор кенгеш

2014 жылны эсеплерине кёре, Къабарты-Малкъар демография болумларын ижилендирген жети регионну санына киреди

Тюнеке КъМР-ни Башчысы Юрий Кокос видеоконференция жалда Дмитрий Медведевни башчылыгында бардырылган селектор кенгешге кытышанды. Анда Демография политика 2020 жылга дери жарашдырылган концепцияны жашауда кылай бардырылганына кыраалганды.

Мындан он жыл алгач демография болум бир да болмагача кыйын эди, деп чертгенди Россияни Правительствоосу башчысы. Елгенлени саны өсгөндү, тууганна бек аз болганды, адамларны өлүмү да кыскарган эди. Бюгюнөкө ол жаны бла көрөмдөк арталында башха торлодоле. Арт жыйырма жылны ичинде халкыбызны санына биринчи

көре кышулганды, адамларны жашау өмүрлөри 71 жылга дери көбөйгөндү. Россияни саулук саклау министри Вероника Скворцова сөзшөнуңдө бөлөмдө саулук, адамларны өлүмү да кыскарган эди. Бюгюнөкө ол жаны бла көрөмдөк арталында башха торлодоле. Арт жыйырма жылны ичинде халкыбызны санына биринчи

Кенгеште туура этилген шартласта кёре Юрий Кокос КъМР-ни Саулук саклау министрствосуна ол жетишимде тохтамазга, өлгөнлени саны андан ары азайта барып ючюн, айда

болган онганы хайырланарга, профилактика мадарлары көчүндирдирге буорганды. КъМР-ни Башчысы бла Правительствоу прес-службасы

М.М.Эльчепаровну Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасын

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына

УКАЗЫ

Жер-жерли самоуправленианы органдарында кеп жылны ахшы ишленги ючюн Эльчепаров Муаед Музаичровични –Зольск муниципал районы жер-жерли самоуправлениасы Советини председатели орунбасарын – Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла сауғалаарга.

Ю. КОКОС

Къабарты-Малкъар Республиканы кырал сауғалары бла сауғалауу юсюндөн

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына

УКАЗЫ

Ишлеринде жетишимле болдурганлары эмда кеп жылны бет жарыкылы урунганлары ючюн Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла сауғалаарга

Жежеланы Махмутну жашы Аллахбердини – Къабарты-Малкъар Республиканы прокуроруну биринчи орунбасарын

Ламежева Лера Мухамедованы –келенген жууалылыгы болган «Космос-П» биригюно директорун

«Къабарты-Малкъар Республиканы культураны сыйлы кылулгучусу» Видижева Мария Коленага – Жаңгылыклары «Къабарты-Малкъар» телеканалы кырал казна учуредияны къабарты тилде беруилерин бардырыусуна.

Сокурова Естелия Мусарбиевнаны –Къабарты-Малкъар Республиканы Уруну, иш бла жалчытуу эмда социальный кёруулау министрствосуна «Республикалы геронтология реабилитация ара-кырал бюджет учуредиясыны хирург врачын;

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы кылулгучусу» Манько Василий Сергеевиче –Россияни темир жоллары» ачык акционер обществоуно филиалы –Жоллага ремонт этюу жаны бла ара дирекциясыны жоллага ремонт этюу жаны бла Шимал-Кавказ дирекциясыны 143-чо номерли сынау жол машина станциясыны таматасына.

Сыйлы атла атарга. «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы юристи» Луценко Вячеслав Геннадьевиче – Къабарты-Малкъар Республиканы прокуроруну тамата болушчусуна

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы кылулгучусу» Азаматов Мухарбек Азаматовиче, «Къабарты-Малкъар Республиканы халкыны жууалылыгы кылулгучусу»

Малаева Ксения Матовнага –Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

Ю. КОКОС

КОМИССИЯНЫ ЖЫЙЫЛУУУ

Тау тийреледе солугу базалага барган барла осалдыла

Жолда жюрюню кыоркуусулугун жалчытуу жаны бла правительству комиссияны кезуило жыйылууңда «2020 жылга дери КъМР-де транспорт системаны айнытуу юсюндөн» кырал программа кылай толтурулганы эмда сабийлени солугуларын кыруу жаны бла вопроса сюзилгенди. Кенешти премьер-министр Мусулканы Алий бардырганды.

КъМР-ни Финанса министри Заур Лихов, сёзге кышула, программаны изелмелери асыры улуу болганларын чертгенди. «Ахчаны 70 процентин регионла тёрөгө борчудула. Алай бизни аллай онгубуз жокду, ол асыры кепдио», - дегенди ол.

магана береди. Аланы солугу лагерлеге элген транспорт организациялага намятка берилгенди, автобусланы тахорафта бла жалчытуу, водителлени солугу эм ишчи заманларын саклау жаны бла жумушла толтурулды.

Биринчиден, «2020 жылга дери КъМР-де транспорт системаны айнытуу юсюндөн» кырал программаны «Жолда жюрюню кыоркуусулугун жалчытуу» подпрограммасы кылай толтурулганына кыраалганды. Аны комитет доклады Транспорт эм саясат жаны бла кырал агентствони бөлөмюно таматасы Аслан Бештоков этгенди. Аны айтканына кёре, документте белгиленген жумушланы толтурууга 980 миллион сом керекди, ол санда Федерал бюджетден 468 миллион, республикалы бюджеттен да -500,5 миллион, бюджеттен тышнда фондлардан да 11,8 миллион саны.

Болсада Мусулканы Алий бу жумушлага ахча акырда бөлүмгерини терге санаганды. УГБДД-ни башчысы Юрий Бегидов сөзюно аллында былай шартла келтиргенди: былырт республиканы жолларында сабийлени кытышуулары бла 32 авария болганды, алада юч сабий адушканды. Жаны аллында бери уа 25 аварияда юч сабий өлгөндү, 23-ю жаралы болганды.

Юрий Мушарифовични айтканына кёре, инспектора сабийлени жай канкуллада кыоркуусулуктарынын жалчытууга эмчи

келир жыл а - 117 миллион сом керекди. Алай Федерал ара жолда кыоркуусулукну жалчытуу жумушларына ахчаны жалаңда регионла кесирини юлөшкөри кыошала береди. «Биз заякала этгенбиз, алай КъМР-ни Финанса министрствосу алыны кылай кермегенди. Алай бла былытга бла келир жылга программаны жашауда бардырырга бир сом да жокду», - дегенди ол.

Кырал программаны чекленди алыны кылай кермегенди. Алай бла былытга бла келир жылга программаны жашауда бардырырга бир сом да жокду», - дегенди ол.

Юрий Мушарифовични айтканына кёре, инспектора сабийлени жай канкуллада кыоркуусулуктарынын жалчытууга эмчи

Сыйлы толтурууга белгиленген жумушлага 97 миллион,

ТЮБЕШИУ

Ачыкда, магнаналы да ушакъ

Бу кюнде Элбрус муниципал району жер-жерли администрациясы башчысы Уяналы Казим газетлеге бла журналга жазылуу барган кезинде редакцияга сөзбеллик этер муратда кенеш бардырылганды. Анга районну токою-торлоу организацияларына бла ведомстволарны кылулгучулары эмда республикалы изданиланы келечилери чакырылганды.

жазылууга да сөзбеллик этерге сөз бергенди. Ол иш башланганы да айтканды. «Юйени номерлери жазылмагандары, почта ашыккени болмагандары да анга чырмау этгени билебиз, ол кемчиликлени да тозотурибиз. Газетле саткан киоскка да жокдула. Аланы кылайлада орнатырга боллугуну саягышы да этейик. Тюкенелге да буорунрга боллук эди изданиланы сатынуу. Хар зат да кесибизден кылаарды», дегенди район тамата.

«Этиллик жумушла бек кепди. Кир-кичик, багуш төбөлө ючюн шахарыбызга хар ким да айып, бедиши этип турган эдиле да, ол проблемадан да кытулганды, стадионуу тап халга келтиргенбиз, энди фатр атаргырга кезуилерин саклап тургандыны тизмесин кылга алыккыбыз. Аны азайтуу да амаллары бардыла. Элбрус тийресиңде кафеделге да тартылууга кепди, аны да мадарын этеркибиз. Кысыксы, 1,5 жылдан районуу хар жаны бла да алычылга чыгаргырады муратыбыз, анга мында бек улуу онгла бардыла, дегенди. Газетлеге бла журналга

Тюбешуиде «Кабардино-Балкарская правда», «Горянка», «Советская молодежь» газетлени баш редакторлары Арсен Булатов, Зарина Канукова, Мухамед Карданов, «Заман» газетни баш редакторуну орунбасары Текуланы Хава, КъМР-ни Журналисттерини союзуу председателини орунбасары Шауаланы Разият да кесирини оюмларын айткандыла.

Орус тилин уста билгенлеге кыошулганды

Республикада бу кюнде ЕГЭ берилди. Орус тилинде экзаменде саткызуун - 100, 464 адам а 89-ден 100-ге дери балла алгандыла. КъМР-ни Билим беруу, илму эм жаш телюно ишлери жаны бла министрстводан билдиргенерине кёре, биринчилени санында бу тилден бардырылган республикалы олимпиадалада хорланган эмда алыч жерлени алган бешелуу берды. Юлгоге: былырт былай экзаменни бергенлени араларында жалаңда бирелен алгандыла жаз бэлл; 80-100 белгилери болгандыны саны уа быылдан эсе эки кереге аз эди. Орус тилинен кир кырал экзамен быыл 29-чу майда өтгөндү. Анга битеу да 5361 адам кытышканды. Предметни бералмагандыны саны 128 болганды. Ала аны, математикадан тап балла алса, резерв кюнде жангыдан өтөрге боллукдула.

Жазылуу - 2015

Хурметли жамауат!

- Сиз республикабызда тамамланган ишлени юслеринден толугапар алырга сөз эсегиз;
- сиз өз халкыбызны адамы болганыбызны дойым сөзгөнгө тургуура излей эсегиз;
- сиз малкарлылары тарыхларыны, культууларыны, телерини эмда адетлерини, аланы бюгюно жашауларыны, жетишмелерини эм проблемаларыны юсюндөн кёбюрек билгирге итине эсегиз-

«ЗАМАН» ГАЗЕТТЕ ЖАЗЫЛЫГЫЗ.

Аны беттеринде сиз кеп сейрилик затла табаркысыз, ол хар юйюрге да керек болганына тоюноюркюсюз.

Бизни индексибиз - 51532

Экзамени комиссияны оюнуу бла бир кыауун жаш адамны ишлерине багга бичиллик тоююдо. Аны сылтау ала бууруктуу этгени бла байламды. ЕГЭ-ге келген жаш адамларны эсептеуу бла керекди: былай шартла, битеу экзаменде видеого жазылып турганы сөзбелли арт кезуилде окууна ачыккылыгыра боллукдула.

Аларга эм 4-чи июньда эсептеуу болууга керекди: былай шартла, битеу экзаменде видеого жазылып турганы сөзбелли арт кезуилде окууна ачыккылыгыра боллукдула. Аларга эм 4-чи июньда эсептеуу болууга керекди: былай шартла, битеу экзаменде видеого жазылып турганы сөзбелли арт кезуилде окууна ачыккылыгыра боллукдула. Аларга эм 4-чи июньда эсептеуу болууга керекди: былай шартла, битеу экзаменде видеого жазылып турганы сөзбелли арт кезуилде окууна ачыккылыгыра боллукдула.

Бир-бир проблемала олсагыт окууна тамамлангандыла

КъМР-ни Парламентини спикери Татьяна Егорова «Единая Россия» политика партияны председатели Дмитрий Медведевни жамауат приёмныинде адамларны тилекерине бла таргышууларына тынгылаганды. Законла чыгарычу органы башчысы бла тоюбушеге келгенге торло-торлоу проблемаланы кеторторди. Ол санда сабийлерин шолгога дери билим беруу учуредияныга беруу, иш бла жалчытуу, контррола алганды.

Битеу да бирге уа ол кон 10 адам келгенди. Парламентини 5-чи чакырылуу ишлеп башлаган кезууден бери уа спикерде приёмда 90 адам болганды. Депутатла айыруучулары бла дайым да тоюшенлерин, аланы ишлери планнга кёре бардырылганына да айтканды. КъМР-ни Парламентини официалый сайтында уа (www.parlament-kbr.ru) айыруучуларыны приёмга алынуу графикни басмаланыпды.

Люба БАТЫРОВА.

Череклерибиз чабакдан толугу болуучу

Май районда бу кюнде «Вода России» деген программаны чеклеринде «Череклеге бла келлеге – таза жазала» деген чакырыуу бла экология акция өтгөндү. Ол КъМР-ни Табийгат байлыкка эм экология министрствосуну башламчылыгына бла бардырылганды. Бу ишге районуу муниципалитеттерини жер-жерли администрацияларыны, билим беруу, культуура учуредияларыны коллективлери эм башкала кытышкандыла. Бирисле бла бирге районуу администрациясыны башчысы Александр Кисилыны да кырамашканды. «Биз шендо Демонюк черкени жыйылган тамшдан бла кюземден тазаларча тийиш проект казырай турабыз», - дегенди ол. - Кесигиз кёресиз, не чекте жеткенди шауданда алай таза суу, чаубакдан бай болган черек. Бу ишлени культуура учуредияларыны

байлык байлыкларыбызга сак кёздөн кыраара, аялуу болуур деп, мен бек ышанам». «Акция бардырылган кезууде сууну жагасыны кесегинде он машок кир-кичлик жыйылганды. Александровская станцияда, Октябрьский элде да аслам жерни тап халга келтиргенди, деп билдиргенди районуу администрациясыны прес-службасындан.

Бизни коор.

КъМР-ни Башчысыны Администрациясында кече, кон да улутхачылыкка кыажуу телефон ыз ишлейди: 8(8662) 40-89-70, 40-34-32.

КОНГРЕСС

Экология кырккыуусулукну кыйгыысын кере

Санкт-Петербургда СНГ-ны кыраллары Парламентте аралы ассоциацияны эмда РФ-ни Федерал Жыйынуу Федерация Советин башчыларына бля бардырылган VII Невский экология конгрессе экология кырккыуусулукну стратегиясы жарашдырылды. Аны ишине КМР-ни Парламентин Аграрный политика, экология, табигытаны хайырануу эм жер халла жаны бля комитетин башчысы орусбасары Сафарби Шхагапов да кыатышканды.

Аны айтканына кере, бу форумга дунияны 32 кыралында 1672 адам жыйналган эди. Ала Федерал регион влясте органиланы, илму эм бизнес бирлигини, жамауат организацияланы эм политика партиаланы келечилери эдиле. «Конгресс экология кырккыуусулукну халла аралы системасын жарашдырыр мурад

ларыны Парламентте аралы Ассоциацияны совети башчысы - РФ-ни Федерал Жыйынуу Федерация Советини спикери Валентина Матвиенко ачканды. Ол Россияни Президентин Владимир Путини алгышталуу окуятында. Пленар жыйынында уа РФ-ни табигыт байлыкка эм экология жаны бля министр Сергей Донской, Санкт-Петербургу губернатору Георгий Полтавченко доклады эткендиле. Битеу да бирге уа 20 адам сөйлөгөндө, он сандан он тыш кыралды да.

Сафарби Шхагапов а Бийиктау-геофизика институт Парижде хауаны торлөнгөни бля байланы ОФН-ну организациясы жаңгы келишиммен кызырылу жаны бля халкы аралы конференцияда көргөзгөн шарлагы таланы. Россияны Европалы кесегини юк жанында хауаны болууу торлөнгөни юсюндө доклад эткенди.

Тау тийреледе солуу базалагы баргын жолла осалдыла

Азыра. Алы 1-чи беттеди.
Аны айтканына кере, жолланы асламында асралт бузулду, бир-бир жерлерин таудан юзюлгөн ташла жайылдыла. Булуңудан башлап, базалагы дери 18 километр азында жер администрациясыны башчысы Мухамед Кодокзовну айтканына кере, болуу бютюнда Шортан орамда сабылте тугуан болынканды, Головакда сабыл поликлиниканы эмда Шахово орамда 1-чи номерли поликлиниканы тийрелгенди осалды. Алайла машинала асыры көп жыйылгып, башхалга чырмау эткенди.

Ала бу элгеге деп келтирилгендиле. Наранда бля Шалушкада жашагыяна республиканы Башчысына алыны маршруттарын элени аягында элти созарга тилек эткендиле. Ол а адамгагы тал болуулу кыурарга бюурганды. Алай бля тинтиулгендө сора элдеде жашагыяна тилеклери кыбыл көрүлгенди», - дегенди докладчы.

министр **Ирма Шетова** Шортан орамда болынканды кирген деге таксиле асыры көлдөн, терк болушук берген сүлбөдөн, машиналары алаптын жүрүлгөндө Наранда уа 22 сом тугады. Кенгешче «Нальчик, Горная-Шалушка» эм «Нальчик, КБГУ-Нартан» маршрутлада троллейбусланы ишлерин бир низагыга келтирүүнө юсюндөндө барганды сөз. Транспорт эм связь жаны бля кырал комитетин бөлүмүнө таксиле **Хадис Абазов** быйыл республика алай он машина сатып алгынын эсерткенди.

Ала бу элгеге деп келтирилгендиле. Наранда бля Шалушкада жашагыяна республиканы Башчысына алыны маршруттарын элени аягында элти созарга тилек эткендиле. Ол а адамгагы тал болуулу кыурарга бюурганды. Алай бля тинтиулгендө сора элдеде жашагыяна тилеклери кыбыл көрүлгенди», - дегенди докладчы.

Ачык да, магыаналы да ушакъ

Азыра. Алы 1-чи беттеди.
Биз бирге ишлеп турубыз, мындан ара да алай этерге, районда бөла турган затланы юскеринде бютон тынгыла жазырык, сицен келген магарилкага бек ары керек. Райондун бөлүгө жазырык бу аллай районду, айтырды да, жазарга да тийишли, дегендиле.

лейман. «Эльбрусские новости» гатичи баш редактору **Газаланы Зухура** Почтамын район бөлүмүнө башчысы **Афшакчаланы Руслан**, ара болынканды баш врачы **Ахмедбеканы Рустам** басманы жамауат кызматчысы **Мухамед** улуу болгынын белгиле, аны илгендируну, адамла алырча да этүүнө юсюндөн кеселерини омурланы ачык айтканды. Биздин бир жер-жерин адым-адым, панимонно согуп, Мухтар а, сөз бля айта, Облсповсрфун кабинеттерини биринде төспөргө юйрөтө эдиле.

ЖЮРЕКГЕ ТЮШЮУ ШУХУЛЖУК, бир бирге кыйгыгырыу - оу кыала аламатды!

Көчтөнүктөндөн кыйтайл ала жылларыбызда эки миллет да бир бирини бек ары керек, досулука жашай эдиле. Атам Берт, асөкү иттишеде окутуу, урушка ашырган, буюнокко белгили композитор Хасан Карданов кыуам нөгөрлери бля темир жол станциягы оу юн таткыр эткен келип тургандыла, ашелону сактайла.

Халкыбыз Орта Азиядан толусулуу жыйылгып туюн эди да, адабият туюбушуде таулу студентле бек аз эдиле. Мен билип, 4-5 адам солор эдиле. Кичюк көлгөнлени көлөрүн алырды, эрикдирмеге деген мурад бля Кудайаланы Мухтар бизден төспөсү, жыраулу кыуам кыуарын айтды.

Оу аны? Намазды эм тиле-тинде кеселерин да багылап ачык эм керти тизгинлени эшиткендеринде, авторга

Документте

Кыбарты-Малквар Республикада 2015 жылы 1-чи кварталында жар адамга эмда халктыны баш социаль-демография кыуумларына жашуу этерге жетерик ачканы бек аз өлчөмин тохташдырууну юсюндөн

Кыбарты-Малквар Республиканы Правительствосуну БЕГИМИ

«Кыбарты-Малквар Республикада жашуу этерге жетерик ачканы бек аз өлчөмин юсюндөн» Кыбарты-Малквар Республиканы 2005 жылда 18-чи майда кыбыл көрүлгөн 30-ФЗ номерли Законуну 4-чү статьясына 1-чи кесегине тийишлиликте Кыбарты-Малквар Республиканы Правительствосуну бегим эткенди.

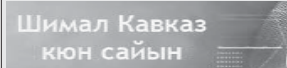
Кыбарты-Малквар Республиканы Правительствосуну Председатели **МУСУКЛАНЫ А.**

Кыбарты-Малквар Республиканы Правительствосуну БУЙРУГУ

2015-2016 окуу жылы алында республиканы битеулу билим берген койнеринде кыолайсыз, улуу эмда социальны жаны бля кырууларга керек болгын башка койнерден сабылтеге социальны болушук этер мурад бля:

1. Кыбарты-Малквар Республиканы Профессорунало союзарыны организацияларыны биригулерини эмда уруну коллективлени башламчылыкларын кыабыл көрүргө эмда, 2015 жылда 6-чы июньда сабылтеге болушукка битеулу республикалы суббютик бардырырды.
2. Кыбарты-Малквар Республиканы толтуруучу власть органиланы, муниципал районланы бля шахар окуртланы жер-жерли администрацияларына, битеу организацияларга да, мелики кыабы формасын жюроттенерине да кыармай, сабылтеге болушукка бардырылган битеу республикалы суббютикке кыатышып, аны фондуна бирюнок алыныны бериге кереклисин эсерттерге.
3. Сабылтеге болушукка бардырылган битеу республикалы суббютикке кыатышканы кеселерини ырызлыклары бля жаңдууларга - халда берген ачканы кыолайсыз, болушук керек болгын койрелге юйөшүр ючюн Кыбарты-Малквар Республиканы бюджетине 401081001000001001 сөйткэ «Федерал кызматкерлерини органылары Россия Федерациянын бюджет системасына битеулерини араларында юрөшөн фойдала» 961 1 17 05020 02 0000 180 ден код бля «Россия Федерацияны суббютиктерини бюджеттерини налогладан тышында фойдалары» деген бөлүмгө өтдюрюргө керекди.

Кыбарты-Малквар Республиканы Правительствосуну Председатели **МУСУКЛАНЫ А.**

Шимал Кавказ кюн сайын

Республикалы ипподром сюеркидиле

Биринчи республикалы ипподром Черкесск шахаргы кире баргын жерде, аны Юг жанында болушук. Проект кырал эм эчки партерлукуну механизми бля жашууда бардырылгыды.

Республиканы оюучулары жер берликдиле, эркилик берген документлени келтиридирилди, инвестору уа инфраструктуруны жашууда бардырылды, ол атла бля спорт эркинине халкыла аралы даражасында кыраллыкты, ондан сора да, ол койрелге солурча жер болушук.

тель» деген битеуросул чемпионат болганды. Ол иш бля байланы оюнду, аны кезуонуу да 4-5 адамдан куралган командада бизнес идеяланы инновация технологияланы хайрылынып кыуурагы керекдиле. Андан сора бизнес-модельни жарашдырылды эм кеселерини продуктуларыны кысык презентацияны кыуурайды. Ала жориде көргөзтүлөдүлө. Эришүүлеге эки команда кыатышырды. Регион вузланы келечилери эм предпринимательле.

Эришүүлени итгорлорына кере, биринчи жерини «Технополюсине», экинчи жерини «Креатив», ючюнчү жеринде «Филетовый кот» алгындиле. Эришүүлеге хорлоган команда Москвада битеуросул жорым финал эришүүлеге кыатышырты алгангында.

Чеченде Лада Гранта автомобильни жыйын тебирейдиле

Лада Гранта автомобильни биринчи кыуууу «Автономус» конвейеринде октябрьде төшөрдиле. Жылы ажырыны дери уа 900 автомобиль чыгарыны оу барды. Андан сора да, 2016 жылы жаз башында завод Lada Vesta деген модельлени чыгарыны бошарыктыды. «Августда бек кесиблени, спецпакеттерини бизини Толматые тастыкарлары өздөрүрге жиберликбиз, аны бля бирге «АвтоВАЗ» бля сөйлөшүлө бардыра турубиз оборудование сатып алынуу юсюндө», - дегенди предприниматерини генеральный директору Соид-Хусейин Таймазовдун.

Шындэ заводда Lada Granta машинаны жарык конвейерин жарашдыруу бардырыла. Жети жылы ичинде предприятие 7 митт «эжитчилени» Приораланы чыгаргындан. Быйыл сурем улуу болушканы ючюн машинаны чыгарыну бир неча көргө кебайрыкди. Автомобильле Шимал-Кавказ федеральны округну регионларында сотылмакчыдыла.

Черкескеде – Сюйгенлени чучуурлары арачы-Черкесни ара шахарында

«Сюйгенлени чучуур» ишлеп башлаганды. Бу архитектура комплекс Черкескеде жашоган Оливер Урусовну эскизлерине кере кыууулганды. Анда беседка – ротонда классикалы стильде болмагын фонтан эм чучуур бардыла. Эльбрусну гитче кырюмосоюно алында, аны башымдан эки суу чучуур агды. Эки обьектни да суу бирдиктери, аны юсю бля ары келтир салынганды.

Дагыстан эл молк санануу бардырады

Бу республикада 535 миңден аслам обьектин эсебин бардырырды деген план барды, аны 85 проценти эчки болушукчу молкдиле, 11-терте бахчыдыдыла, кой огородлорда, коммерция болмагын биригуледиле, 3,2 проценти элли-фермер молкдиле, 0,7 проценти улуу организациялдыла. Битеу алай ойтканды, Дагыстанда эл молк бөлүмдө халкыны 40 проценти ишледиле.

Сануу, 2016 жылы биринчи июльдон башлап, 15-чи августка дери бардыкты. «Ол бизге агропромышленный комплексини айнатуу программасын жарашдырыр болушукту», - дегенди правительство председателини орунбасары Шарип Шарипов.

«Темир предпринимательни» сайлагандыла старопольну Кыргыз эл молк университетини басында «Железный предпринимате

Айтхылык жазуучу, драматург, чамчы, белгилуу журналист

Бу күнлөдө Токумаланы Жагъафарга 80 жыл боллук эди

Жазуучу, драматург Токумаланы Зубейрини жашы Жагъафар (1935-2012 жыл) малкыр ли-
тературада кесини эңи ызын кыйганыланды.
Романла, драмада, сабий, чам халпарла - била-
ны барына да жетишкен аны фелжусу. Ол да,
кесини төлөсочө, ата-бабаларыны жерлеринден
сабийей айырылып, узакда, анга термиле,
жашаганыланды. Журналистикада, жазуучу-
лук иште да биринчи атламдарын Къзахстанда
этгенди.

Жагъафар малкыр драматургияга көп кыйын
салганды. Аны «Ауанала», «Мен билем, ол сауду-
ду», «Ертен», «Чоңай кытын алдады», «Эмин» де-
ген эм башка пьесаларына көрө салынган оюнда,
сёзсөз, бизни театр искусствобузу аныгытуга
ни кышуучулук этгенди. «Курятыч Андар-
бек» деген чам халпарла жыйымды да халкы
изилде, сыйою окугун каттады. Аны «Курч бо-
ломлейди», «Дертти кыям» эм «Жуксуз тула»
деген трилогиясы кесини заманында адабиятта
улуу жетишми эди.

Токумаланы Жагъафар РФ-ни Жазуучу Бир-
лештирилген да союзларыны члени, Къбар-
ты-Малкылары халкы жазуучу, республиканы
искусстволарыны сыйлы кзулукчусу эди.

Токумаланы Зубейрини жашы Жагъафар көчкөнчюк бол-
сыйын сыйрган төлюно келеч-
кинде. Прозасында, драматур-
гиясында да жашуубуз кесибизге
тузак болуп турган жыллары
суратларын ишпел, көз туура-
макыза келтирди. Мудак койно
кыргыз аштитиледе көчкөнчюк
люлюю оюсонден жазган чыгар-
маларында. Атасы - урушда, анасы
тойу улау сыйиле бела - киши
жеринде. Ол, ачыккы, жалган-
галчык жунчунча балаларыны
кыйынчаларын көтөрүлгү, жаш-
арттын жийли ашырады кой-
нон, жылын.

1956-жылда көчкөнчюк халкыла-
шы бир-биринен тууган
журтларына кыйтаргырга эркин-
лик бериле башлаганда, жаш,
чырда сагышы этмей, атланганды
Кавказга. «Юйөрлери уа алыкы
Къзахстанда.
Мында Токумулуга онг кезден
кыярган адам жок эди, ишени
ююсонден а сорган да этмеги.
Алай кезинде анга литерат-
урабаны белгиле адамды, фамилу
пост Отарланы Керим билеклик
этгенди. Коммунист, урушда бир
санчы кыююп кыйтах Керим ол
заманда Налькиде «Книготорну-
таматасы эди. Жагъафарны ише

жаш. Мен да кыргызча окуп, шол-
да жылларында корреспондент-
ларымны, халпарларны, назму-
чуларымны да ол тилде жазма.
Жала-Абад областаны «Сталини-
жол», Оузах району «Сталини-
деген газеттеринде басмалан тура-
ма хазырлаган затлармы. 1956
жылда ахыргы изданыны штатдан
тышында корреспондент деген уд-
стөренине кыюлду да болганма. Ол
бусалтада Налькидедө литература
музейде сакланды.
От затлары санганымны себейи,
Кавказга кыйтадан сора, газетте
жиберген корреспондентилармы

- «Тегенкеми» турбозда солуй
эди. Аны арбакында өрге көтөр-
лүп салынган, аруу жонуган то-
муру бар эди. Туристе аны ююсо-
де ары бела бери асралат жолда
жирогенча жорой эдиле. Токума
улу, аларга эришил, ол томуруга
ерип, андан жыгылып ачтыганды
апын.
Чамны отун жандырган адам
эди Жагъафар. Андан сагындын
Минги тауга ерлеген хазыры да.
...жылдан бери чыртада бир
1961 бирге улуу кёлю болмай
жирогенбиз анты шуклукну аны
бела. Хар ююсонд изьемте тенгим.
Ауазы куулуыгана аштитленей
турды. Ол, аныг көчкөнчюк айлан-
ганлыкка, көп жылланы ичиде
бек арууп турганды. Юй бийеси
Тюемланы Свелтлани бир күнде,
бир сагытта да улуу кёлю болмаг-
анды баш иесине.

«Света болмас, мен дунимы
эрте алышандыркы эдим. - деу-

Кесамат

Көп бетли да, сыйдюмлю да Чоңай

«Ауанала»
Токумаланы Жагъафар бирин-
чи комедиясында алга кесини
драма жанрда сынаганды. Бо-
таланы Исса бела бир болуп
«Мен билем, ол сауду» деген
пьесаны жазганды. Юч жыл-
дан сахнада дагыда Куйуила-
ны Борис «Жалган даражасын»
салды. Алай алкы аны атын
айтырлык комедиялары алда
эдиле. Сёзсөз, «Ауаналадан»
сора малкыр драматургияга
кесини эңи хаты болган автор
келгени ачык болду. Бу стаяда
Жагъафарны сатира халда
кырашадырланган чыгарма-
ларыны юслеринден айтырды
мурым.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

Расул бек улуу кёл салып, толду
да ачыклаганды.
Сахананы жарашдырылган
ны оюсонден алай (художник
Кудуйиланы Ююсол), орамны
атына пьесаны авторуну тукуму
жызылды эди - Токума улуу ора-
мы деп». Ол да бошдан тойлоу
эди. Художникни, режиссерну
автор бела бирге ойнарга сый-
генлеринден сора да, аны эңи
маганаасы болганды. Битеу
бу ишле Жагъафарны фанта-
зиясында тууп, ол кыягытыха

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

Хар күндегиз излейме мензим

Жагъафар школда к-азах тилде
окуганды, биринчи литература
чыгармаларын да ол тилде жаз-
ганды. Аны «Екюзюно кыдары»
деген повести кесини ачы кыда-
рыны ююсонден болганына ишк-
сикбиз. Ол чыгармасы «Нарланы
туудуктары», «Ыфчык» деген
повесттери, жазуучуну литерат-
турада биринчи атламдары, аны
улуу ише басынуулу да, таукел
да келгени ачык кёргозтөдиле
окуучулар. Аларда башка чыга-
рмаларында да миллет сезим,
армада адал-терек жеси жерлерин
табады. Ол а авторну фамилуу
баш ышанларында болганын
ангылайбыз.

«Аны трилогиясы - «Дертти кы-
ам», «Кыруу бюгюлмөйдө»,
«Жуксуз тула» - XX өмүрдө
малкыр халкыны жашаууну тын-
гылы суратлаган чыгармаларында.
«Мени өмүрүм» деген китабында
да тууган элими - Ташкы-Таланы,
халкы көчкөнчюккө кёлюскулук
эти, башын тутуп, жангы ююлюк
кырап, сабийле өсдөрүп, жангы
жашуу журта ишпел, башка халкы-
ла оң жерли милетте окууга
жаргады кыло көргозюлгөнди
халпарайды. Жаш төлюно билгеме
итингени ботонда кыантандыр-
гында миллетти.

«Сёз ючюн, Токумаланы Жагъа-
фар оорта школуну бошогандан сора
Алма-Атада Къзах кырап ун-
истерини журнисттерини фелжусу
тетинде окуганды. Малкырапы,
кырачайлы жашла бела танышты
алда, ала, бир беге билеклик эте,
болуша, эртенден ююсонд мурата-
лына жетиюне кыягыны жулоу
тошдиле.

«Ол литератарга жан атынуу а
бир күнде да кыюмайды. Къзах
тилде жазган халпарлары, назму-
лары газет бетлде кёрюне башай-
дына. Школда окуган заманында
окуна басмаланды аны халпар-
лары ол жерли газеттеде.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы Магомет келген-
диле. Автор Чоңайны ролон ол
ойнагы сыйоюп, алай бела ту-
уганды ол сыфат. Аны ююсонд
кёргозюлгөн бюрократлыкны,
улухачлыкны, кёзбалуукну,
кыулулукту жан атынуу чам,
масхара бела кёргозгенди.

«Ауаналаны» баш жигитин
сагынганлай, ол заманда
халкыны көз алына жазуучу
кесини эңи сыфатан сахнада
кыраган, белгиле актёрбуз
Кючюкланы

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИЯ

Тёлеулери болганлагы тыйгычыча салынадыла

Сюд приставаны федерал службасын КМР-де управленясында бу конюде бардырык пресс-конференцияда ведомствону тас-тасыны куултуруп болжаллы халда толтурган Олег Эфендиев кредит-лени, алименттени төлеу не халда болганын, судно оноу кылай толтурганын юсюндөн билдиргенди.

«Кредиттени алып, аланы төлеменгелени саны өстөндү, деп чертенди ол... Быйлыны беш айында алайлагы суд этилип, бизге өтдюрюлген документте быттырдан отуз процентте көп болганымда эмад 13 мингине жеткенди. Алынырык аханы өтмөчү уа 4 346 961 минг сомду.»

жолдан тыйылмагызы», -дегенди ведомствону оноучусу. Андан сора да, ол бир айдан ГИБДД, суд приставанын службасы эмад анду инспекция иштерин бирге бардырык жагы контрол-пропуск пункт ачылыгында да билдиргенди. Ол Шалужкага кирген жерде орналыктыды. «Алтын алайда жаланда ГИБДД-ны инспекторлары сөөнгөлдөнди. Энди анда оң ведомствону да келечилери турлуктула. Ол шведоголо обородовано бла, битеу керекти техника амалпа бла да тынгылы жалчытылы-нырыктыды.»

Алайгыз юч жою метр жетмей камерапа салынырыктыдыла, ала алайдан өткен хар автомобилени номеринен алдырып турлуктула. Аны алып бла ары-бери өткөнгөни араларында борчу алам болса, автомобилни толаттылыктыды, кеси уа алайда оқуна банк-коматны хайырлапты, тийишисин берирге керек боллуктуду. Жанында ахчасы болмаса уа, аны кылуна алайда оқуна приставлага барыра да сөстөрү кыгагыт берилдикти.

«Судно оноуну толтура туруп, пристава кылай амалтаны хайырланганларын юсюндөн билдире, Олег Эфендиев банк учреденияладан борчу болганына четтеринде ахчаларын сургананарын да сөйтпөй отында. «Ол жумушун лекцион амал бла тамамалдык. Россия Федерацияны бек улуу оңбой басы бла келишим эткенди. Быйыл счелганд аха беруино тохтатыну юсюндөн беш миндиген артык бегим жи-берилгенди, алай бла онки миллион сом кытайарылганды», -деп белгилени ол. Аны айтканына көре, сөчтөндөн ахчаларн борчуну төлеуге өтдюрюно амалы аспамсында Собранныкы юсю бла кредитте алыналыга хайырлангыла. Андан сора

МУНИЦИПАЛ ЖУМУШЛА

«Баш муратыбыз - жамауатны ишин жемгиллендириүү»

- Биринчиден, сизге кылай жумушла бла барырга боллугу юсюндөн толурак айтсактыз эди. - Биз миграция, кадастр эмад приватизация бла байланыш ишлен, паспортну алышындаруу, Россия эм тыш кыралгы паспорттаны беруу, торно-торпоу справканы жарашаруу, регистрация, аяк писканына кызырып эм алай көп торпоу затны таммалдык. Аны толу тизмелери сайтыбызда (mfd.kbr.rp) берилмди.

Кьобарты-Малкьарны Көп функциялы ара-сында (МФЦ) кырал эм муниципал жумуш-ла жалчытыландыла. Алааны юсеринден толурак билер ючөн, биз аны Чегем шахарда бөлмюноде өдөмдө бла ишлеуде баш специали-сти Чочайланы Марьяна-на бла ушак этгенбиз.

жолдан тыйылмагызы», -дегенди ведомствону оноучусу. Андан сора да, ол бир айдан ГИБДД, суд приставанын службасы эмад анду инспекция иштерин бирге бардырык жагы контрол-пропуск пункт ачылыгында да билдиргенди. Ол Шалужкага кирген жерде орналыктыды. «Алтын алайда жаланда ГИБДД-ны инспекторлары сөөнгөлдөнди. Энди анда оң ведомствону да келечилери турлуктула. Ол шведоголо обородовано бла, битеу керекти техника амалпа бла да тынгылы жалчытылы-нырыктыды.»

- Сев очюн, мен сизге бир торпоуш бла кирдим, авдан ары уа... - Тюз да босагандан өткөнгө, специалисттерибизге тобириктик. Алага болушун аныластык, доку-менттерини бересиз. Кыагыт-ла барыс да жетишээ эселе, ала сизин энич ол неди бу жумушла бла коррешен адымыбызга ал-деди. Андан ары ишигини ол бардырыктыды. Болжалга көре, хар не да хазыр болганын а, сизин телефон бла сөлөшкөн чакы-рылдыктыды. Быйыл бегимге керекди - бизде хар зат да хаксыз этилди, аха жаланды кырып тор-пошину ючөн тизгенди.

«Кылай жумуш бла келгени-гиске көре, аны да баш-башка кауумлары ишленди. Сөзюнүч, койоргононо юсюндөн справка кер-ек эсе, паспортна, сабилени (бар эселе) тууганларны юсюндөн эмад ЗАГС-дан койор кырагыра-ны басы юсюндөн шагытлык кыагытланы берликсиз. Урунуу тажыгыт болмасын неди бир жерде ишлеменигини юсюндөн справка ючөн а жангыз паспорт да жетерикиди. Кыайсы справкызга кылайлы документте керек болган-ларыны юсюндөн информацияда да сайтыбызда салынгычты.»

«Мен анылаптырмын, сиз адам-ланы узун коридорлада кесерини кезуилери сактагындан, бир кылулукчудан бирине тохтаусуз кроратундан сактагысыз?» - Сөзсөз. Араны кырауруу баш муратарындан бир - инсаны ма былай жоруоледен эркин этиди. Хау, ала аспам келесе, аз заманы кезуилерин сактагыра биз-де да тошоочуро. Алай ол сактагуу

АНГЫЛАТЫ

Нальчикде маньяк жокьду

Нальчикде солуу паркида келюно тийре-синде тиширеуу флюго табылганын бла байланыш РФ-ни МВД-сыны Нальчикде управленясына аны ангыларыбызны этипи сөлөшкөнгө кылдык. Эскиге салыкты быйыл 7-чи майда келюно тийресине 48 жылдык наркыла-чы тиширеуу флюго табылган эди. Аны юсюнде жаралары жокьду. Оператив-тунту эмад следствие ишлерден ачык-ланылды, ол неси кески жокь этиди. Алай бу иштен сора уа шахарда маньяк барды, ол тиширеуу флюгери,

деген халарла жайлып башлаганды-ла. Алай ол өтюрк болганын чертирге сөөбиз, шахарда бирге ушактын аман-лыкты этилмегенлери белгилерчиди. УМВД уа уа «ышанылуучуу» телефо-ну ишленди. Быйыл 48-47-34 телефон номерге сөлөшкөн, аманыкты хазыранганын неди этилгенин, право нызамны жалчытырга себеплик этерик башка информацияны билдирге боллуктуду.

Видеояруу

Терроризмге кыажуу жорукчаланы тутарга керекчи

КМР-де Оператив штаб Россияни Кюнчюнде халкыны аспапты кытышуу бла бардырык культур-солуу жумушларына сак болушун, терроризмге кыажуу ма-дарланы билдире кереклисин билдирди. Сак болушун, адамды көп жыйылган жердеде, транспортта да хар неге да өз бургуузу, кесигини сактагысыз. Оператив штаб теркталгандан чачырычуу затла атылуудан сак 77-64-201 (баш мураткылуучуу) терктелди: - бир ишкени заттан эсигиз, билдирмеген, керме-генча этип, кетип кыламыз. Ол затха тиймизги, башын ачмагыз, жеринден тедирмезги. Ансыз ол атылып, адамлагы, төбөргөчиги объектлеге да улуу хата келти-рирге боллуктуду. Аманыктыгыла чачырычуу затланы суккалагы, коробалагы, пакетлеге, сабий илгилууга оқуна буюкдургууа өндиле: - машиналарын көп заманга кыюно кеткен ишкени адамлагы сак болушугуз; - ишкени шартланы юсеринден право нызамны сакла-луучу органды неди дежурный службаланы телефон-ларына сөлөшкөн билдирмиз.

Сюл

Кыулукчаларын кеслерине таплыкыга хайырлангандыла

Прохладный шахарны тапандырыр-га жууула предпритияны тамтасы бла бухгалтери ахча урлагыларны ючюн жууула тартылгандыла. РФ-ни ФСБ-сыны Кьобарты-Малкьарда Управленясыны куулукчулар-ы бардырган тинтилууге көре, Прохладный шахарны администрациясыны «Цветуший сад» - муниципал унитар предпритиясыны директор эмад баш бухгалтери А.Дубко бла О.Харионовадан кыулукчаларын кеслерине таплыкыга хайырланды, аланы жууулыгында-рында болган ырысканы тоңатканды-ла. Аланы законсуз ишлерин хатасын-дан шахарны администрациясына 4 миллион сом кырачын этилгенди.

Прохладный район судю А.Дубко бла О.Харионовадан РФ-ни Угловный кодексини 160-чы статьясыны 4-чю кесигине буюктулук этгенирин тохташ-дыранды. Суд Дубкону эркинликни эки жылга сыйырырга эмад 260000 сом тазир төлөгө оңу этгенди. Харио-новга уа эки жылны битеуно нызамы болгандан колонияда тургура оңу этил-генди. Алай ол жууула аны сабилюне 14 жыл толгандан сора тартылгычтыды. Суд А.Дубко эмад О.Харионовадан «Цветуший сад» предпритиягы 4,3 миллион сомну кытайырыга буйрук этгенди.

РФ-ни МВД-сыны Нальчикде управленясыны пресс-службасы. РФ-ни ФСБ-сыны Кьобарты-Малкьарда Управленясыны пресс-службасы. РФ-ни Судю эмад О.Харионовадан «Цветуший сад» предпритиягы 4,3 миллион сомну кытайырыга буйрук этгенди. РФ-ни ФСБ-сыны Кьобарты-Малкьарда Управленясыны пресс-службасы.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЬАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТААЛЫ ЖАМАЛ РЕДАКЦИЯ: БЕШПАЙДЫ Муталын (баш редактору оубурбасары) ТЕКУЗАНЫ Хава (баш редактору оубурбасары) ТОККУЗАЛЫ Борис (жууалы секретары) САРАККУЗАЛЫ Асият ТИКАЛАНЫ Фатима ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приемный - 42-43-01. Баш редактору оубурбасары - 42-38-21, 40-84-82. Жууалы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62, Корректор - 42-63-52. РЕДАКЦИЯНЫ БЕ.НОМЕРИ: Жамаут-нонттика жашуу - 42-67-68, 42-24-02. Куйтурга - 42-75-82. Социалдык-экономика - 42-66-73, 40-59-18. Жанылыкка эм сөөт - 40-39-93, 42-66-71. Оқулуучу бла байланышка жоруктуу эм ресмала - 42-37-94. Тилманча - 47-31-28. Сурут алычуу - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87. Оператив - 40-28-49, 42-39-65.

Жеттин басмага КМР-ни Басма эмад аспамы коммуникация жагы бла кырач комитетини компютер службасы хазыр этгенди. Газетте басмадан материялда айтылган оомола редакцияны жок кесиптеске буюктулукты. Алай айтылган хар зат эсиге. Россия Федерацияны Басманы юсеринде законун тийишлинде материалдары авторлары кесерини жууулады. Редакция автордан 400 гезит тизгенди (машина бла каамактан 5-6 бет) кезинде алмайды. Газетте Басманы эм аспамы информацияны эркинликчи хоруруду жагы бла Кыабарты-Малкьар регион инспекцияга 1994 жылда 14-чю июньда регистрация этилгенди. Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532.

КМР-де Оператив штаб.

Газеттин басмага КМР-ни Басма эмад аспамы коммуникация жагы бла кырач комитетини компютер службасы хазыр этгенди. Газетте басмадан материялда айтылган оомола редакцияны жок кесиптеске буюктулукты. Алай айтылган хар зат эсиге. Россия Федерацияны Басманы юсеринде законун тийишлинде материалдары авторлары кесерини жууулады. Редакция автордан 400 гезит тизгенди (машина бла каамактан 5-6 бет) кезинде алмайды. Газетте Басманы эм аспамы информацияны эркинликчи хоруруду жагы бла Кыабарты-Малкьар регион инспекцияга 1994 жылда 14-чю июньда регистрация этилгенди. Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532.

КМР-де Оператив штаб.

Халал келлюлюкно кючу

Кыумукланы Эндар бла Аминат бедж элде хашай эдиле. Гиче кызычкылары - Саният - журуюлмай кыйналганды. Врачла анга церебральный паралич деген диагноз салганды. Арада урунганда, башка сабиле да халал жорекки, жарык кызычкыны келлери бла соеди-лгенди Аминат. Алай бла шакырга келчеге деп оноу этилгенди. Айтхдан жемгилди аныс, этген а... Алай мында да онг табылганды: админи-страциялар анга ремонт этип, сагып, битеу жыйышдырган ахчаларына ол арзыны кыатында фатар алгандыла.

Ал кезиуде Аминат кызы бла бирге кыалганды, шөндю уа бала анда бирисе бла бирге кеси турды. Арага жорул башлаганы бла Саният тюр-ленгенди: жорыкчыла жырлай-ды, назмуна оқууду. Жаланда теспөгөт оңу жокьду, алай ол муратына жетерге да таукеди. Арада урунганда, башка сабиле да халал жорекки, жарык кызычкыны келлери бла соеди-лгенди Аминат. Алай бла шакырга келчеге деп оноу этилгенди. Айтхдан жемгилди аныс, этген а... Алай мында да онг табылганды: админи-страциялар анга ремонт этип, сагып, битеу жыйышдырган ахчаларына ол арзыны кыатында фатар алгандыла.

билим беруу учреденияларын-на писмола жазганды. Сагдан-да ишлегенге тийиши ахчаны жыйып, ююорно кылуна ту-дургандыла. Аны бла ала керек-тартканын сөйтпөй алгандыла. Саниятка эки керо операция этилгенди. Аны бла врач, психо-лог, массажист эм логопед ишлейди. Келпир оқуу жыл-да кызычкы шолгара барып башларыктыды. Андан аны сак-лапганыран да билдиргенди: класс бла эмад устасы Бийкек-куланы Оксана бла ол алгандан оқуна танышанды. Кызычкыны атасы бла «Энци сабиле» урунганланы барысына да жорек ыразы-лыклары билдиргенди, битеу умутларына жетериклерине да ышандыла.

Футбол Буюктулукчаланы хатасынган бирер спортчудан кыруу кыалгандыла «Автозачты» бла «Лого-вазы» матчылары туюшуу бла бошалганыны юсюндөн алгын-тартканы билдирген эди (100-чю номерде). Аны бла байланыш республиканы футболдан фе-дерациясыны оюнуна көре, эки командалар да бирер спортчу чыгарылгандыла. Андан тышында, Бахсанны клубу келпир юч матчда кызын май-команданы айырырга себеплик этерикчи. Алай бийлиге хар не да алгандан да белгилчиди.

Алган айтыргыга кыыйынды

Table with 5 columns: КОМАНДАЛА, О, Кь, ТБ, X, Т, Оч. Lists football teams and their statistics.

«Автозачты» бла «Лого-вазы» матчылары туюшуу бла бошалганыны юсюндөн алгын-тартканы билдирген эди (100-чю номерде). Аны бла байланыш республиканы футболдан фе-дерациясыны оюнуна көре, эки командалар да бирер спортчу чыгарылгандыла. Андан тышында, Бахсанны клубу келпир юч матчда кызын май-команданы айырырга себеплик этерикчи. Алай бийлиге хар не да алгандан да белгилчиди.

Тлек Саутт асырагына ишекдиле

РФ-ни МВД-сыны «Урванский» муниципалитете аралы бөлмю РФ-ни Углов-ный кодексини 222-чи статьясыны 1-чи кесигине эмад 228-чи статьясыны 3-чю кесигине буюктулук эткени ючөн Абрөгос Зурбек Кадиоровичи кыайд болганын билген бар, аны юсюндөн бу бөлмюне номерге сөлөшкөн билдир-гени тиймизги: 8(86635)4-01-02, 4-02-02 неди 02.

регистрация этилди. Эсомю 175-180 сантиметри, чачы кырадылган, тозу-до, келлери мордула, буруну тоздуо. Республиканы хурмети жамауаты Абрөгос Зурбек Кадиоровичи кыайд болганын билген бар, аны юсюндөн бу бөлмюне номерге сөлөшкөн билдир-гени тиймизги: 8(86635)4-01-02, 4-02-02 неди 02.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИУАТЫЛАНЫ АДРЕСИ: 36000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти 5, электрон почта: elbor_50@mail.ru